

>> 10 LET
PRIJAVNE TOČKE
SPLETNO OKO

Izvajalci projekta:

Univerza v Ljubljani
Fakulteta za družbene vede

Zveza Prijateljev
Mladine Slovenije

arnes

miss
Mladinsko inženirsko društvo Slovenije

Projekt sofinancirajo in podpirajo:

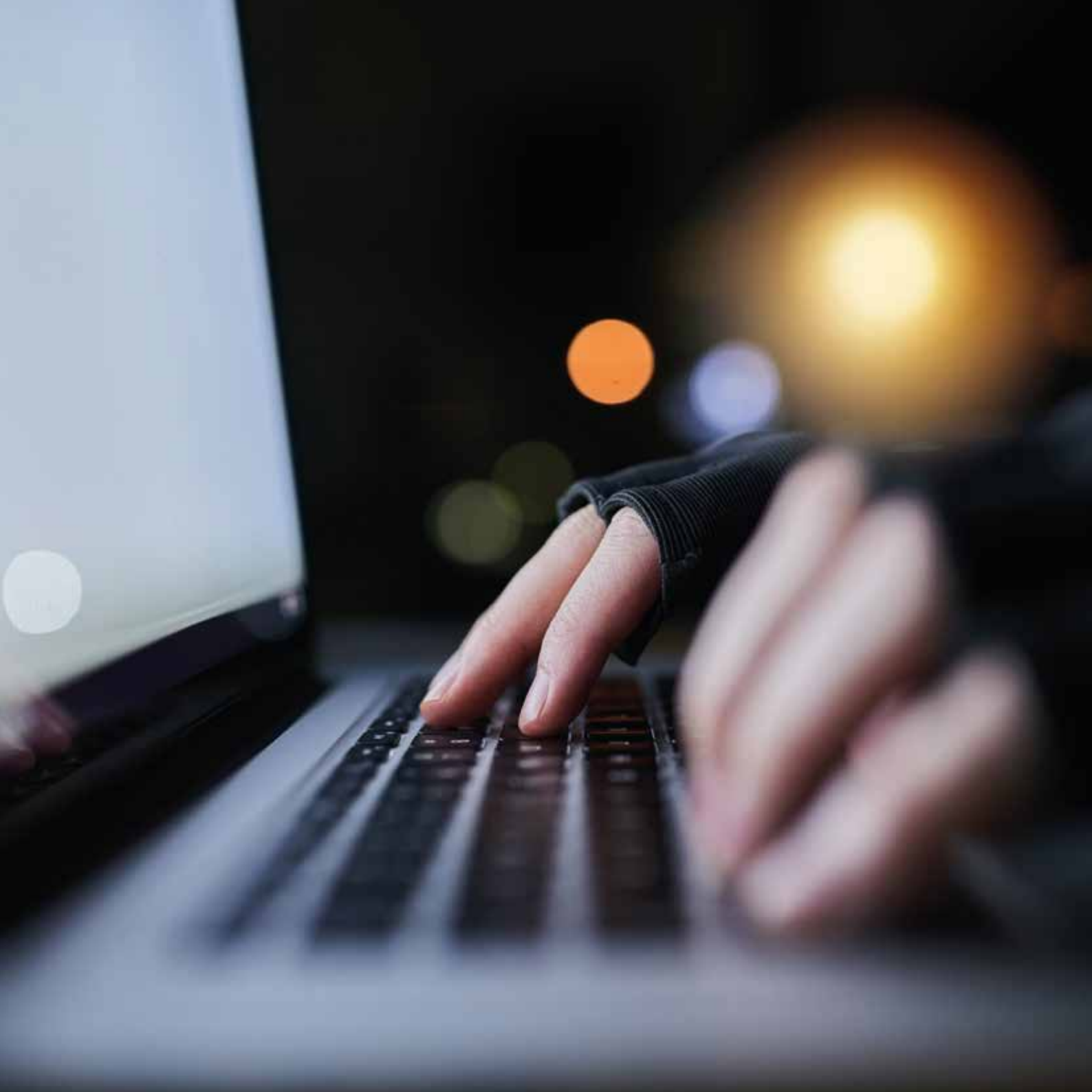

S sofinanciranjem Evropske unije
Instrument za povezovanje Evrope

REPUBLIKA SLOVENIJA
MINISTRSTVO ZA JAVNO UPRAVO

>> KAZALO

10 LET delovanja prijavnice Spletno oko 04

Nagovori 05

Kdo smo? 12

Časovnica 10 LET 14

Pogled na 10 LET prijav 16

Inhope 19

Center za varnejši internet 21

>> 10 LET DELOVANJA PRIJAVNE TOČKE SPLETNO OKO

PREKO 21.000 OBRAVNAVANIH PRIJAV

PREKO 1900 PRIJAV, POSREDOVANIH POLICIJI

PREKO 1180 PRIJAV, POSREDOVANIH DRUGIM

PRIJAVNIM TOČKAM PO CELEM SVETU

6 POSVETOV E-ZLORABE OTROK

4 DOGODKI S PODROČJA SOVRAŽNEGA GOVORA

PREKO 1300 UDELEŽENCEV IZ VRST POLICIJE,

TOŽILSTVA, SODIŠČ, CENTROV ZA SOCIALNO

DELO, ŠOLSTVA, NEVLADNIH ORGANIZACIJ,

VLADNIH SLUŽB, MEDIJEV IN AKADEMSKE SFERE

13 TUJIH STROKOVNJAKOV, KI SO SE POSVETOV

UDELEŽILI KOT GOVORCI IN Z UDELEŽENCI DELILI

SVOJE BOGATE IZKUŠNJE IZ SVOJE PRAKSE

>> Veseli nas, da smo v teh naporih povezani <<

Internet nas danes spremlja povsod - doma, v vrtcu, v šoli, na fakulteti, v službi in celo na cesti ali v parku. Ob navdušenju nad razvojem, ki ga prinaša, včasih pozabimo, da ga je tako kot tudi vse druge nove tehnologije potrebno uporabljati premišljeno in z ustrezno mero previdnosti. Prijavna točka Spletno oko, del Centra za varnejši internet, je imela in še ima odločilno vlogo pri večjem zavedanju problematičnih vidikov interneta v širši javnosti. S sprejemanjem, pregledovanjem ter posredovanjem prijav posnetkov spolnih zlorab otrok in nezakonitega sovražnega govora javnosti omogoča aktivno sodelovanje v naporih za zaščito otrok in boljši internet. Ob tem z vsakoletno soorganizacijo posvetov na temo internetnih zlorab otrok ponujajo možnost izobraževanja vsem, ki imajo odločilno vlogo pri omejevanju teh nedopustnih pojavov. Če se želimo resno spopasti s pojavi, kot so spolno izsiljevanje, grooming in širjenje posnetkov zlorab otrok ter z drugimi oblikami spolnega izkoriščanja, so tovrstna izobraževanja nepogrešljiva.

Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport programe in aktivnosti s področja varne rabe interneta podpira že vrsto let. Še naprej si bomo v sodelovanju z nacionalnimi in evropskimi partnerji prek različnih projektov in aktivnosti in s pripravo zakonodajnih predlogov prizadevali, da bo uporaba interneta za otroke, mladostnike ter vse ranljive skupine varna.

Veseli nas, da smo v teh naporih povezani.

Dr. Maja Makovec Brenčič,
Ministrica za izobraževanje, znanost in šport

>> Zdi se, da dokončnega odgovora na negativne pojave, ki so prisotni zahvaljujoč obstoju interneta, najverjetneje ni. Kar pa ne pomeni, da smo s tem preprosto razrešeni vse odgovornosti in se lahko zadovoljimo z neukrepanjem tudi tam, kjer lahko kaj storimo.<<

Internet je bil zasnovan kot odprt, svoboden, nevtralen prostor. Kot prostor, ki posameznikom in interesnim skupinam daje izjemno moč izražanja in vsakršne komunikacije, kakršne še nikdar v zgodovini ni bilo. Omogoča, da informacija v najkrajšem času doseže skorajda neomejeno množico ljudi. Svoboda, ki jo predstavlja internet, obenem pomeni tudi moč, to pa bi morali uporabljati preudarno in karseda odgovorno. Žal so v naši družbi tako posamezniki kot tudi interesne skupine, ki svobode interneta ne razumejo na enak način kot večina. Internet uporabljajo na načine in za namene izven družbeno sprejetega okvirja ter s tem nedopustno prekoračujejo primerno in dopustno rabo le-tega.

Veliko informacij o dogajanjih v naši človeški družbi se s pomočjo interneta prenaša v kibernetiski prostor, od koder se, pogosto na različne načine preoblikovane, vračajo. Zaradi vsaj dveh možnosti, ki ju omogoča internet, t.j. hipna komunikacija in komunikacija enega z množico, je ta preslikava med prostorom, v katerem se nahaja človeška družba, in kibernetiskim prostorom, pogosto izrazito nelinearna, neredko so na različnih ravneh prisotni tolikšni multiplikativni učinki, da so že zmožni oblikovati in vzdrževati različne družbene procese, ki jih brez interneta ne bi bilo mogoče niti spodbuditi. Vse običajnejši postajajo s prikritimi nameni in z uporabo interneta umetno spodbujeni družbeni procesi, ki se vzpostavljajo ob pomoči lažnih novic in podobnih mehanizmov, kar je mogoče razvrstiti neposredno v kategorijo družbenega inženiringa. Vprašanje odgovornosti posameznikov in interesnih skupin, ki za tem stojijo, vse prevečkrat, če ne celo praviloma, ostaja neodgovorjeno.

Zdi se, da dokončnega odgovora na negativne pojave, ki so prisotni zahvaljujoč obstoju interneta, najverjetneje ni. Kar pa ne pomeni, da smo s tem preprosto razrešeni vse odgovornosti in se lahko zadovoljimo z neukrepanjem tudi tam, kjer lahko kaj storimo.

Dejstvo, da Direktorat za informacijsko družbo že celo desetletje, t.j. od njenega nastanka, sofinancira delovanje prijavne točke Spletno oko najbolje pojasnjuje, kolikšen pomen pripisujemo njenemu obstoju, delovanju in družbeni vlogi.

mag. Bojan Križ

v.d. Generalnega direktorja Direktorata za informacijsko družbo

>> V slovenskem prostoru je Spletno oko, kot prva in edina prijavna točka za prijavo posnetkov spolnih zlorab otrok in sovražnega govora, pomemben partner sleherne institucije, nevladnih organizacij in civilne družbe <<

Na Policiji se tega zavedamo, zato je tudi v našem interesu kvalitetno, strokovno in profesionalno medsebojno sodelovanje. V zadnjih nekaj letih smo z Vami izvedli kar nekaj uspešnih projektov, posvetov, okroglih miz, delavnic, preventivnih in ozaveščevalnih aktivnosti, skupaj s slovenskimi strokovnjaki in celo z mednarodno udeležbo.

>> Policija se sama ne more spopadati s kriminalnimi trendi, lahko pa se poveže z zanesljivimi partnerji, s katerimi lahko obvlada marsikatero kriminalno mrežo, oziroma se odzove na širjenje ponižujočih in skrajnih sporočil posameznikov ali skupin. Na tem mestu vidimo izdatno pomoč in sodelovanje s slovensko prijavno točko Spletno oko. <<

Vsakršna oblika sovražnosti oz sovražnega govora je nesprejemljiva, zato bi moralo biti doseženo širše družbeno soglasje o ničelni toleranci. Z vidika ukrepanja pravne države v skladu z načelom »ultima ratio« mora biti kazenski pregon zadnje možno sredstvo za odpravo negativnih pojavov v družbi. Preventiva pred represijo, kajti mednarodne študije kažejo, da represija ni učinkovit pristop. Preventiva pred represijo tudi zato, ker vključuje vrsto različnih, v družbi pomembnih deležnikov, med katerimi so ključne nevladne organizacije, interesna združenja, tudi zasebni sektor, ki lahko z ustrezno stopnjo ozaveščenosti in pravilnim razumevanjem

fenomen sovražnega govora, bistveno vplivajo, ne samo na preprečevanje sovražnega govora, pač pa tudi na nastanek okolja, ki spodbuja njegov nastanek.

Nikakor pa ne gre spregledati varstva in zaščite najbolj ranljivih med nami – otrok. Kriminalni trendi gredo res v takšne skrajnosti, da storilci uspejo premostiti najrazličnejše ovire in tako spolno zlorabijo otroke. Svoja človeka nevredna dejanja pa posnamejo, po-

snетки pa bodisi objavijo na različnih internetnih forumih bodisi si jih delijo storilci med seboj. Že samo dodatno povpraševanje po ilegalnih posnetkih pomeni, da bo nekje spolno zlorabljen otrok. Nastanek takšnih posnetkov za seboj skriva hudo travmatiziranega otroka, ki ga je treba najti in zaščititi.

Policija se sama ne more spopadati s kriminalnimi trendi, lahko pa se poveže z zanesljivimi partnerji, s katerimi lahko obvlada marsikatero kriminalno mrežo, oziroma se odzove na širjenje ponižujočih in skrajnih sporočil posameznikov ali skupin. Na tem mestu vidimo izdatno pomoč in sodelovanje s slovensko prijavno točko Spletno oko.

Zahvaljujem se vam za tvorno sodelovanje in vam ob vaši 10. obletnici iskreno čestitam za prehojeno pot.

S spoštovanjem,

Marjan Fank

Generalni direktor policije

Glavni policijski svetnik

>> V času povečane nestrpnosti do vseh drugačnih, predvsem migrantov, je pomembno, da ima vsak posameznik možnost opozoriti na sovražni govor. <<

Na Zvezi prijateljev mladine Slovenije, ki se preko programa TOM telefon® srečuje s Spletnim očesom, smo veseli, da imajo otroci, mladostniki in odrasli možnost, da prijavijo nezakonite vsebine na spletu.

Na TOM telefonu že 27 let svetujemo otrokom in mladostnikom. V zadnjih letih posebno pozornost namenjamo tudi težavam na spletu, zato smo veseli, da nam je v pomoč pri svetovanju in usmerjanju prijavna točka Spletno oko, ki v letošnjem letu praznuje posebni jubilej – 10 let. Na TOM telefon® kličejo tako otroci, mladostniki, kot tudi odrasli z vprašanji o Spletnem očesu in možnostih prijave različnih vsebin, predvsem ko gre za razne oblike izsiljevanja, glede sekstinga, groominga, ... Napotitev na prijavo s tem omogoča občutek varnosti in možnost razrešitve trenutne stiske klicalca.

V času povečane nestrpnosti do vseh drugačnih, predvsem migrantov, je pomembno, da ima vsak posameznik možnost opozoriti na sovražni govor. Zelo dobrodošla in pomembna je tudi statistika prijav ter zaznavanje trendov. Nenazadnje Spletno oko s svojim delom širi ozaveščanje o problematiki sovražnega govora in posnetkov spolnih zlorab otrok.

Predsednica ZPMŠ Darja Groznik

>> V današnjem svetu, ko se spletne zlorabe lahko izjemno spretno skrijejo v na videz nedolžne novice, lažna spletna mesta in lažne identitete, je medsebojno sodelovanje in nenehna budnost še toliko bolj pomembna. <<

Nove tehnologije še nikoli doslej niso tako močno in tako hitro vplivale na razvoj družbenih sprememb in spreminjale navade ljudi. Najbolj seveda vplivajo na mlade, posledično pa na življenja vseh nas. Zato Zavod MISSS od leta 2005 aktivno sodeluje pri razvoju in implementaciji projekta za osveščanje mladih pri uporabi interneta in mobilnih tehnologij ter preprečevanju spletnih incidentov oziroma Centra za varnejši internet. Prijavna točka za prijavo sovražnega govora in posnetkov spolnih zlorab otrok na internetu Spletno oko je zato nepogrešljiv sestavni del tega Centra.

Zavod MISSS pri svojem delu deluje na področju razvoja digitalnih kompetenc mladih in mladinskih delavcev, kjer sta spletna in mobilna varnost, kot posebej izpostavljena kompetenca, na prvem mestu. Poleg sodelovanja pri razvoju v evropskem in nacionalnem prostoru se pri svojem delu srečujemo z mladimi na delavnicah v šolah, pri terenskemu delu ter v virtualnem prostoru, kjer neposredno z mladimi spregovorimo o prednostih in nevarnostih na spletu.

Sodelovanje s prijavno točko Spletno oko, kamor spadajo posnetki spolnih zlorab otrok ter sovražni govor na spletu dopolnjuje naša prizadevanja za zdravo in varno odraščanje otrok in mladine. V današnjem svetu, ko se spletne zlorabe lahko izjemno spretno skrijejo v na videz nedolžne novice, lažna spletna mesta in lažne identitete, je medsebojno sodelovanje in nenehna budnost še toliko bolj pomembna.

Po desetih letih, odkar obstaja Spletno oko, so se spletne zlorabe iz prvotnega prikazovanja eksplisitnih vsebin in sovražnega govora posameznikov razvili do te mere, da so določene vsebine postale del vsakdana in se javnost neuspešno odziva nanje. Prav zato je obstoj tovrstnih projektov ter medsebojno sodelovanje izobraževalnih ustanov, nevladnih organizacij, vladnih služb in med sektorji nujno. Za to pot si bo prizadeval tudi naš zavod.

Zavod MISSS, Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije

Matjaž Medvešek
Direktor

foto: Šimen Zupančič

>> Še naprej si bomo prizadevali za internet brez grozljivih zlorab otrok in nasilnih napadov na družbene skupine. <<

SPOROČILO KOORDINATORJA

Letos mineva deset let, odkar na prijavni točki Spletno oko javnosti omogočamo anonimno prijavo posnetkov spolnih zlorab otrok in sovražnega govora na internetu. Ob tej priložnosti se zahvaljujemo vsem, ki ste nam pošiljali prijave, si skupaj z nami prizadevali za sprejem ustreznih ukrepov proti zlorabam ali nas drugače spremljali na naši poti.

Zaradi narave interneta je bilo za nas ob odličnem sodelovanju s policijo in ponudniki internetnih storitev ključno mednarodno sodelovanje. Skupaj s prijavnimi točkami po svetu smo si prizadevali za hitro odstranjevanje posnetkov spolnih zlorab otrok in obveščanje organov pregona. Danes so posnetki praviloma odstranjeni v največ nekaj dneh. V preteklem obdobju smo ukrepali tudi proti primerom na slovenskih strežnikih in svetovali v primerih spolnega izsiljevanja in neprimerne nagovarjanja mladoletnih oseb. Zavedamo se pomena izmenjave strokovnih znanj na tem področju, zato smo ponosni na odmevnost vsakoletnih konferenc o zlorabah otrok na internetu, ki jih organiziramo v sodelovanju z Generalno policijsko upravo in Združenjem za informatiko in telekomunikacije pri GZS.

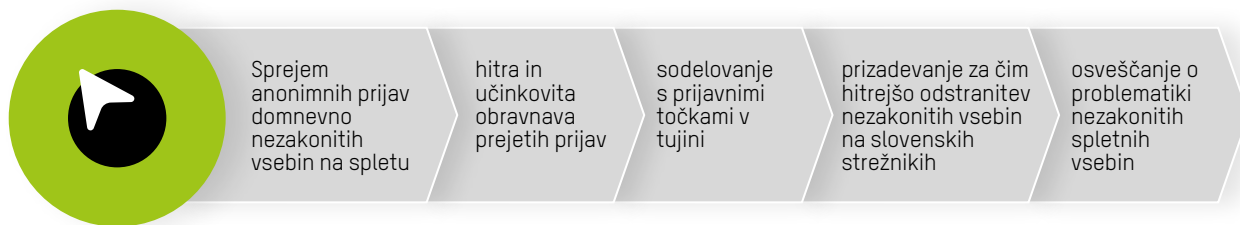
Že od začetka delovanja smo ob skrbi za hitro in učinkovito obravnavo prijav aktivni tudi pri iskanju načinov za omejevanje sovražnega govora. Naše sodelovanje s spletnimi portali tudi v tujini predstavlja primer dobre prakse. Zadnji dve leti smo tudi del evropskih prizadevanj za omejevanje sovražnega govora na družbenih omrežjih in veseli nas, da je letošnji drugi monitoring na tem področju pokazal pomemben napredek.

Razumevanje problematike sovražnega govora in spolnih zlorab otrok na internetu se je v desetih letih pomembno izboljšalo, kar je lahko temelj za nove ukrepe na obeh področjih. Mi se zavezujemo, da si bomo še naprej prizadevali za internet brez grozljivih zlorab otrok in nasilnih napadov na družbene skupine.

Andrej Motl *Koordinator prijavne točke Spletno oko*

>> KDO SMO?

Spletno oko je ena izmed treh komponent **Centra za varnejši internet**, ki deluje pod okriljem Univerze v Ljubljani, **Fakultete za družbene vede, mreže ARNES, Zveze prijateljev mladine Slovenije in Zavoda MISSS** (Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije). Poslanstvo prijavne točke Spletno oko je v sodelovanju s policijo, mednarodno organizacijo INHOPE, ponudniki internetnih storitev, spletnimi portali in drugimi zainteresiranimi vladnimi ter nevladnimi organizacijami prispevati k zmanjšanju obsega gradiv s spolnimi zlorabami otrok in sovražnega govora na internetu.

Kako lahko ena prijava na prijavno točko prispeva k zmanjšanju nezakonitih vsebin na spletu?

UPORABNIK SPLETA

Spletno oko sprejema prijave posnetkov spolnih zlorab otrok in sovražnega govora od leta 2007. Prijavo je mogoče anonimno oddati na spletni strani www.spletno-oko.si, sovražni govor pa lahko uporabnik prijavi tudi preko novičarskih spletnih portalov, ki so podpisniki Kodeksa za regulacijo sovražnega govora.

PRIJAVNA TOČKA

Na prijavni točki Spletno oko so zaposleni usposobljeni pregledovalci, ki ocenjujejo spornost prijavljenih vsebin. Kriterij za določanje spornosti prijavljenih vsebin je veljavna slovenska zakonodaja. V primeru prijave posnetkov spolnih zlorab otrok pregledovalec določi tudi stopnjo spornosti posnetka ter spol in starost žrtve. V primeru prijave sovražnega govora pregledovalec določi tudi vrsto sovražnega govora.

POLICIJA

ICCAM BAZA

PONUDBNIK GOSTOVANJA

SPLETNI PORTALI – PODPISNIKI KODEKSA

Spletno oko vse prijave, za katere oceni domnevno nezakonitost, posreduje v nadaljnjo obravnavo policiji. Vse prijave posnetkov spolnih zlorab otrok, ki jih pregledovalci ocenijo kot domnevno nezakonite, posredujemo v ICCAM bazo, s čimer zagotovimo, da se bo sporna vsebina istočasno obravnavala tudi v državi, kjer je locirana. Če gre za prijavo posnetkov spolnih zlorab otrok, ki so locirani na slovenskem strežniku, je o prijavi obveščen tudi ponudnik gostovanja. V primerih prijave sovražnega govora, ki se nahaja na portalih, ki so podpisniki kodeksa, so o prijavi poleg policije obveščeni tudi moderatorji portala.

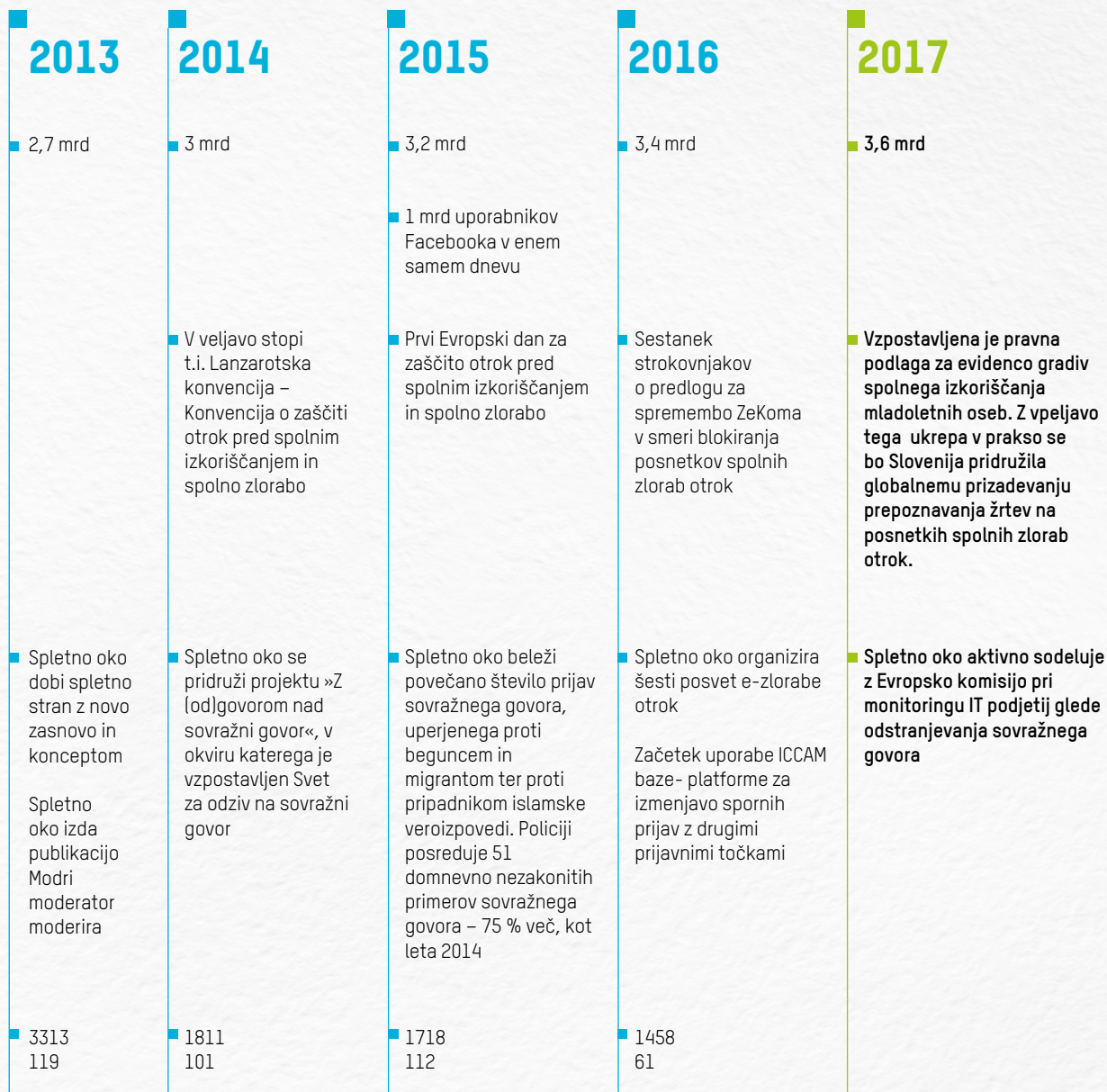

ODSTRANITEV DOMNEVNO NEZAKONITE VSEBINE

Cilj prijavne točke je čim hitrejša odstranitev prijavljene nezakonite vsebine s spleta. Za ta cilj je v primerih posnetkov spolnih zlorab otrok na spletu ključno globalno delovanje, t.j. učinkovito sodelovanje prijavnih točk, organov pregona in ponudnikov gostovanja po celem svetu. V primerih sovražnega govora pa je pomembno dobro lokalno delovanje, t.j. sodelovanje med prijavno točko in spletnim mestom, kjer se ta sovražni govor nahaja.

>> ČASOVNICA 10 LET

	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Število uporabnikov spleta v svetu	1,4 mrd	1,6 mrd	1,8 mrd	2,0 mrd	2,2 mrd	2,5 mrd
Tehnološki mejniki	Apple predstavi svoj prvi iPhone	Google lansira prvo verzijo Androida		Na trg pride WhatsApp		
Slovenija		Kaznivo postane posedovanje posnetkov spolnih zlorab otrok (176. člen KZ-1)		Slovenija sprejela Predlog Evropske direktive proti spolni zlorabi, spolnemu izkoriščanju in otroški pornografiji		Kazniv postane t.i. grooming-nagovarjanje osebe, mlajše od 15 let za srečanje z namenom izvršitve spolnih dejanj (173.a člen) in dostop do internetnih vsebin, ki prikazujejo posnetke spolnih zlorab mladoletnih oseb
Spletno oko-aktivnosti	Spletno oko začne sprejemati prijave ovražnega govora in posnetkov spolnih zlorab otrok	Spletno oko postane polnopravna članica mednarodne organizacije INHOPE		Spletno oko z osmimi največjimi spletnimi novičarskimi portali podpiše Kodeks za regulacijo sovražnega govora	Spletno oko organizira prvi posvet o e-zlorabah otrok	Spletno oko nadgradi prijavno formo – ponudi nasvete za ukrepanje tudi v primeru drugih incidentov na spletu "Zaznava sovražnega govora na slovenskem spletu," – članek, ki ga je Spletno oko objavilo v publikaciji Teorija in praksa
Št. prijav – prejetih in poslanih na policijo	334 77	572 220	762 231	1325 267	4101 357	5834 363

>> POGLED NA 10 LET PRIJAV

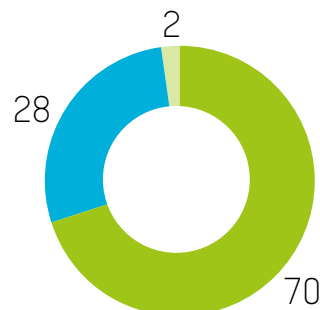
POSNETKI SPOLNIH ZLORAB OTROK	SOVRAŽNI GOVOR
PREJETE PRIJAVE: 5100	PREJETE PRIJAVE: 16129
POSLANO POLICIJI: 1394	POSLANO POLICIJI: 516
POSLANO PRIJAVNIM TOČKAM V TUJINI: 1187	POSREDOVANO SPLETNIM PORTALOM: 11726
TIPIČNA ŽRTEV: <ul style="list-style-type: none"> • starost: 11-15 let • spol: ženski • kategorija spornega posnetka: posnetek, ki prikazuje otroka v erotičnih položajih 	TIPIČNA PRIJAVA SOVRAŽNEGA GOVORA: <ul style="list-style-type: none"> • kategorija: sovražni govor na podlagi narodnosti ali spolne usmerjenosti • lokacija sovražnega govora: spletni portali • uporabljena platforma za prijavo: prijavna forma na novičarskem portalu, ki je podpisnik Kodeksa
TOP 5 DRŽAV, KI SO GOSTOVALE POSNETKE: ZDA, Nizozemska, Ukrajina, Rusija, Kanada	
SLOVENIJA: Spletno oko je v 10 letih v primerih prijav zlorab otrok na internetu na slovenskih strežnikih ukrepalo 67 – krat: <ul style="list-style-type: none"> • primeri posnetkov otrok v erotičnih položajih ali golih mladoletnih oseb • primeri posnetkov hujših spolnih zlorab otrok • besedilna spletna sporočila, ki so implicirala na nagovarjanje mladoletnih oseb k spolnim aktivnostim • primeri spletnih oglasov mladoletnih oseb, ki so ponujale spolne usluge • objavljeni intimni posnetki mladoletnih oseb, ki so bili sprva izmenjani v zasebnem krogu v okviru t.i. seksting-a • prijava pedofilske skupine na forumu 	

10 LET prijav posnetkov spolnih zlorab otrok

LETO	ŠT. PREJETIH PRIJAV	ŠT. PRIJAV, POSREDOVANIH NA POLICIJO
2007	139	61
2008	367	193
2009	451	182
2010	524	189
2011	742	251
2012	1127	271
2013	478	74
2014	521	72
2015	565	61
2016	185	38

V obdobju od leta 2007 do vključno leta 2016 smo na prijavno točko **prejeli 5100 prijav domnevnih posnetkov spolnih zlorab otrok**, zaradi ocenjene nezakonitosti pa smo jih **policiji posredovali 1394**. Večinoma so se vsebine nahajale **na tujih strežnikih** – takšne prijave smo zato posredovali tudi prijavnim točkam v tujini. V omenjenem obdobju so bili na dobrih dveh tretjinah posnetkov zlorab prikazani otroci oziroma **mladoletne osebe v erotičnih položajih**, na slabi tretjini pa so bile prikazane **hujše zlorabe**. **Do vključno leta 2012 je število prijav na prijavno točko strmo rastlo, nato pa je upadlo** – razlog za to med drugim vidimo v spremembi zakonodaje, ki je inkriminirala tudi dostopanje do posnetkov zlorab.

Delež posameznih kategorij posnetkov spolnih zlorab (julij 2009 - december 2016)

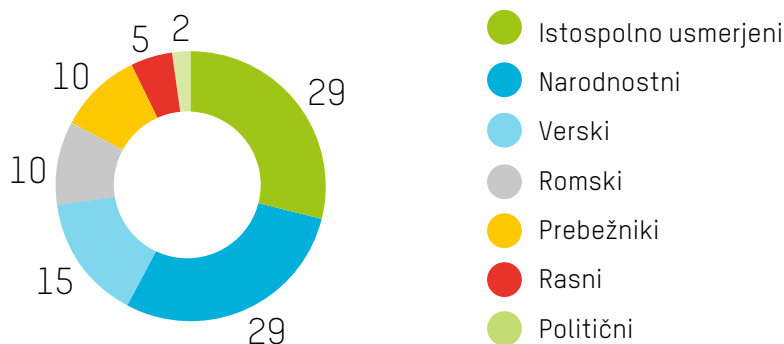
- Posnetki, ki prikazujejo otroke v erotičnih položajih
- Posnetki, ki prikazujejo spolno zlorabo otrok hujše kategorije
- Drugi posnetki, ki vključujejo otroke, in ne spadajo v nobeno od zgornjih kategorij

10 LET prijav sovražnega govora

LETO	ŠT. PREJETIH PRIJAV	ŠT. PRIJAV, POSREDOVANIH NA POLICIJO
2007	195	16
2008	205	27
2009	311	49
2010	801	78
2011	3359	106
2012	4707	92
2013	2835	45
2014	1290	29
2015	1153	51
2016	1273	23

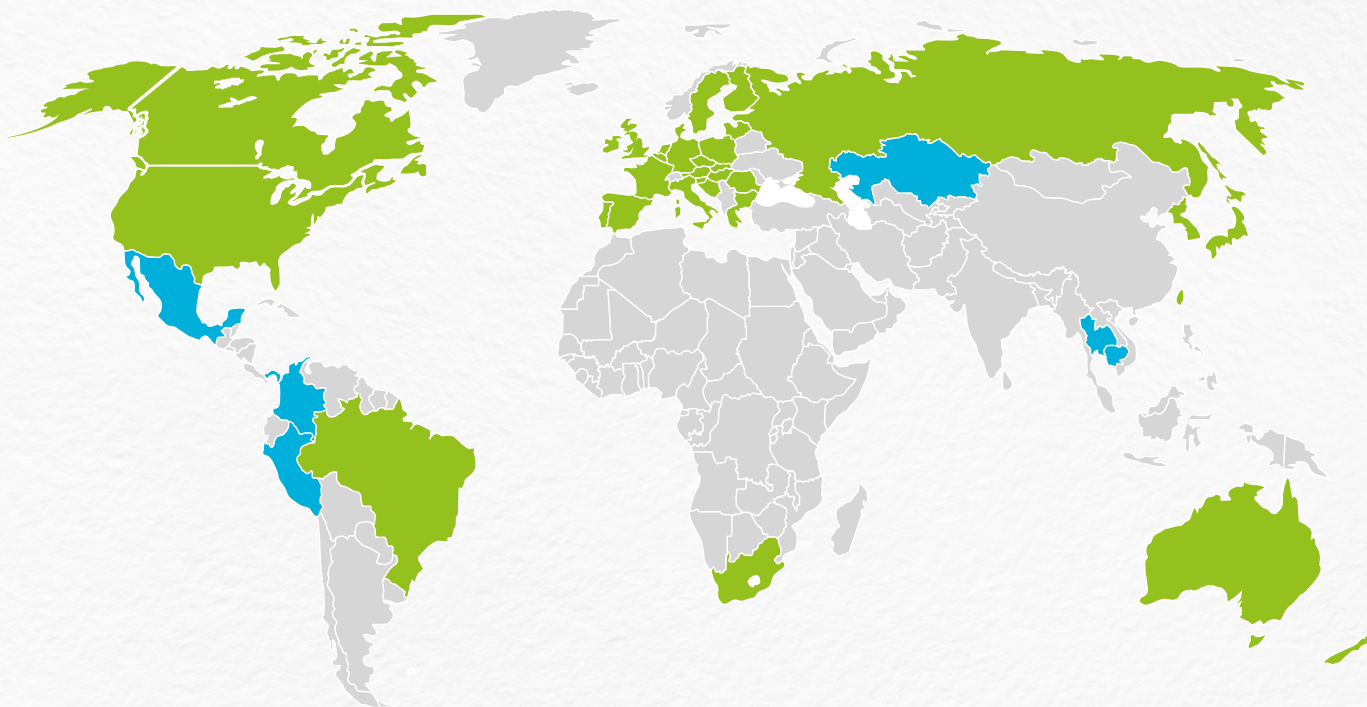
V desetih letih delovanja smo na prijavno točko **prejeli 16129 prijav** domnevno nezakonitega sovražnega govora. V **516 primerih** (3% vseh prejetih prijav) smo ocenili, da te opozarjajo na dejanske **elemente nezakonitosti** po 297. členu Kazenskega zakonika (KZ-1), zato smo jih v nadaljnjo obravnavo posredovali policiji. Pri ugotovljenih domnevno nezakonitih primerih je šlo **najpogosteje za sovražni govor na podlagi narodnosti ter spolne usmerjenosti**, temu so sledili primeri sovražnega govora na podlagi verske pripadnosti ter primeri govora, uperjenega proti Romom ter proti prebežnikom.

Domnevno kazniv sovražni govor glede na ogroženo varovano skupino (julij 2009 - december 2016)

INHOPE

Prijavna točka Spletno oko je že od samega začetka delovanja članica mednarodne organizacije INHOPE, ki je bila v okviru programa Evropske komisije Za varnejši internet ustanovljena leta 1999. **Danes INHOPE združuje 49 prijavnih točk iz 43 držav z vsega sveta**, med drugim iz Evrope, Azije, Afrike, ZDA, Južne Amerike in Avstralije. V prizadevanju za učinkovit odziv na nezakonite spletne vsebine organizacija INHOPE omogoča povezovanje prijavnih točk iz različnih koncev sveta in jih s strokovnim znanjem podpira pri obravnavi prijav nezakonitih vsebin.

● Članice INHOPE

● Članice INHOPE Foundation
(Organizacija INHOPE Foundation finančno podpira delovanje novih prijavnih točk izven Evropske unije)

Glavno poslanstvo organizacije INHOPE sta podpora prijavnim točkam ter zagotavljanje hitrega in učinkovitega ukrepanja pri obravnavi nezakonitih vsebin in s tem varnejšega interneta.

V okviru tega poslanstva organizacija INHOPE zasleduje **pet glavnih ciljev**:

- vzpostavitev dobre prakse delovanja prijavnih točk ter spodbujanje izmenjave znanj in izkušenj med državami članicami;
- zagotavljanje hitrega in učinkovitega odziva na prijave nezakonitih vsebin po vsem svetu;
- razširitev mreže prijavnih točk INHOPE po vsem svetu;
- vzpostavitev boljšega mednarodnega sodelovanja med prijavnimi točkami ter zakonodajalci, vključno z vlado, policijo in drugimi organi;
- osveščanje ključnih deležnikov in splošne javnosti o organizaciji INHOPE in prijavnih točkah kot ključnih akterjih za prijavo nezakonitih vsebin po vsem svetu.

Ključne dejavnosti organizacije INHOPE:

- Izmenjava dobrih praks
- Podpora novim prijavnim točkam
- Izmenjava prijav
- Vključitev v zadevne pobude
- Izobraževanje in informiranje oblikovalcev politik na mednarodni ravni

CENTER ZA VARNEJŠI INTERNET

Center za varnejši internet deluje pod okriljem **Univerze v Ljubljani, Fakultete za družbene vede, mreže ARNES, Zveze prijateljev mladine Slovenije in Zavoda MISSS** (Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije), financirata pa ga **Agencija INEA pri Evropski komisiji in Direktorat za informacijsko družbo pri Ministrstvu za javno upravo**.

Točka osveščanja o varni rabi interneta in novih tehnologij, katere namen je osveščanje ciljnih skupin otrok, najstnikov, staršev, učiteljev in socialnih delavcev preko različnih online in offline aktivnosti, izobraževanj, delavnic, gradiv, promocijskih, medijskih kampanj o tem, kako varno in odgovorno uporabljati internet in mobilne naprave.

Svetovalna linija za težave na spletu Tom telefon 116 111, na kateri med 12. in 20. uro vsak dan svetovalci odgovarjajo na vprašanja, dileme in rešujejo vaše zagate, povezane z uporabo interneta. Storitev je na voljo za otroke, mlade in njihove starše. S februarjem 2013 je z delovanjem pričela tudi TOM klepetalnica <http://www.e-tom.si/>, kjer lahko otroci, mladostniki ter njihovi starši nasvete in pomoč dobijo prek spletnega klepeta.

Anonimna spletna prijava nezakonitih spletnih vsebin – posnetkov spolne zlorabe otrok in sovražnega govora. Če na spletu naletite na tovrstne vsebine, jih lahko prijavite na www.spletno-oko.si. Sodelovanje podobnih točk v Evropi se je izkazalo za učinkovit ukrep v boju za zmanjšanje nezakonitih vsebin na internetu.

SVET CENTRA ZA VARNEJŠI INTERNET

V Svetu Centra za varnejši internet delujejo predstavniki tistih institucij, ki aktivno delujejo na področju **zagotavljanja spletne varnosti ter zaščite otrok in mladostnikov pri uporabi interneta in ostalih tehnologij** oz. se zavzemajo za zmanjšanje obsega nezakonitih vsebin na spletu.

Želimo, da v Svetu s svojimi znanji in izkušnjami s tega področja delujejo tako ponudniki internetnih in mobilnih storitev, relevantne državne institucije, organizacije za zaščito pravic otrok in potrošnikov kakor tudi mediji. Članstvo v Svetu je še naprej odprto za institucije, kijih tovrstno sodelovanje zanima.

Partnerji izvajalci projekta:

- Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
- ARNES
- Zveza prijateljev mladine Slovenije
- Zavod MISSS (Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije)

Državne institucije:

- Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informacijsko družbo
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
- Generalna policijska uprava

Partnerji izvajalci projekta:

- Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
- ARNES
- Zveza prijateljev mladine Slovenije
- Zavod MISSS (Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije)

Državne institucije:

- Ministrstvo za javno upravo, Direktorat za informacijsko družbo
- Ministrstvo za izobraževanje, znanost in šport
- Generalna policijska uprava
- Informacijski pooblaščenec
- Varuh človekovih pravic RS
- AKOS (Agencija za komunikacijska omrežja in storitve Republike Slovenije)
- Vrhovno državno tožilstvo

Mediji:

- RTV Slovenija

Nevladne organizacije:

- Beli obroč Slovenije
- UNICEF Slovenija
- Zveza potrošnikov Slovenije
- Logout (Center pomoči pri prekomerni rabi interneta)

Projekti:

- Varni na internetu (Osveščanje javnosti o informacijski varnosti)

Strokovnjaki:

- dr. Bojana Lobe, Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
- dr. Aleš Završnik, Inštitut za kriminologijo pri Pravni fakulteti v Ljubljani
- dr. Danijela Frangež in Blaž Markelj, Fakulteta za varnostne vede, Univerza v Mariboru
- dr. Benjamin Lesjak, Inštitut za pravne rešitve informacijske družbe Maribor
- Mateja Medved, Okrožno sodišče v Ljubljani

Združenja:

- Gospodarska zbornica Slovenije
- Zveza aktivov svetov staršev Slovenije

Podjetja:

- Microsoft

Prof. dr. Vasja Vehovar, vodja Centra za varnejši internet,
Univerza v Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
Elektronski naslov: vasja.vehovar@guest.arnes.si

Andrej Motl, koordinator projekta Spletno oko, Univerza v
Ljubljani, Fakulteta za družbene vede
Elektronski naslov: andrej@spletno-oko.si

Letno poročilo Spletno oko 2016 in poročilo ob desetletnici prijavne točke

Avtor: Lija Mihelič, Center za varnejši internet, prijavna točka Spletno oko

Oblikovanje: Bojan Senjur

Tisk: Tiskarna Cicero

Naklada: 1200 izvodov

Fakulteta za družbene vede, Center za varnejši internet, Spletno oko,
Kardeljeva ploščad 5, 1000 Ljubljana

Avgust 2017

Naslov projekta: Center za varnejši internet

Projekt Center za varnejši internet izvajajo Univerza v Ljubljani Fakulteta za družbene vede, Zavod Arnes, Zveza prijateljev mladine Slovenije in Zavod MISSS (Mladinsko informativno svetovalno središče Slovenije), financirata pa ga Agencija INEA pri Evropski komisiji (prek Instrumenta za povezovanje Evrope) in Ministrstvo za javno upravo.

Za to publikacijo je odgovoren izključno avtor. Evropska unija ne odgovarja za kakršnokoli morebitno uporabo v njej navedenih informacij.

